

ПРАВИЛНИК О ОБРАСЦУ И САДРЖИНИ ПЛАНА ПРЕВОЗА, КАО И НАЧИНУ ПРЕВОЗА ЖИВОТИЊА КОЈИМ СЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ЖИВОТА И ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

(Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС" број 48/11 од 01. јула 2011. године)

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописује се образац и садржина плана превоза, као и начин превоза животиња којим се обезбеђује заштита живота и добробити животиња. Одредбе овог правилника не односе се на превоз животиња у некомерцијалне сврхе и превоз животиња директно у или из ветеринарске амбуланте или клинике.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће

- 1) *излазно место* јесте гранични прелаз или неко друго место где животиње напуштају царинско подручје Републике Србије;
- 2) *контејнер* јесте сандук, кутија, кавез или било која друга чврста конструкција за транспорт животиња у превозном средству;
- 3) *место одредишта* јесте место у коме је животиња истоварена из превозног средства и смештена најмање 48 сати пре поласка или је заклана;
- 4) *место поласка* јесте место у коме се животиња први пут утовари у превозно средство, под условом да је на том месту била смештена најмање 48 сати пре поласка, односно сабирни центар ако је раздаљина између претходног места утовара и сабирног центра мања од 100 km, односно ако је за животињу обезбеђено довољно простирке, ако није везана и ако је напојена најмање шест сати пре поласка из сабирног центра;
- 5) *организатор* превоза јесте правно или физичко лице које је одговорно да организује и планира превоз животиња, а које може да буде превозник који је закључио уговор са најмање још једним превозником за део путовања или физичко или правно лице које је закључило уговор са више превозника;
- 6) *превоз* јесте сваки превоз који траје дуже од осам часова, а почиње утоваром прве животиње у превозно средство и завршава се истоваром последње животиње, за који се попуњава план превоза животиња;
- 7) *путовање* јесте превоз животиња од места поласка до места одредишта, укључујући сваки истовар, смештај и утовар животиња који се одвија на успутним местима у току путовања;
- 8) *сабирни центар* јесте место, газдинство или сточна пијаца у коме се прикупљају копитари, говеда, овце и свиње из различитих газдинстава и узгоја ради формирања пошилике намењене за стављање у промет;
- 9) *трајект* јесте превозно средство водног саобраћаја са опремом која омогућава утовар друмских превозних средстава и железничких вагона.

II. ПЛАН ПРЕВОЗА ЖИВОТИЊА

Члан 3.

План превоза животиња садржи податке који се односе на планирање превоза, место поласка, место одредишта, као и изјаву превозника и извештај о неправилностима.

Садржина и изглед обрасца плана превоза животиња дат је у Прилогу 1 овог правилника - План превоза животиња, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

III. НАЧИН ПРЕВОЗА ЖИВОТИЊА

Члан 4.

Животиње се превозе на начин који онемогућава повреде или непотребну патњу животиња, тако да:

- 1) се дужина путовања сведе на најмању могућу меру и задовоље потребе животиња у току путовања;
- 2) животиње буду способне да поднесу путовање;
- 3) превозна средства буду израђена и одржавана и да се са њима управља на начин да се избегну повреде и патња животиња и осигура њихова сигурност;
- 4) опрема за утовар и истовар буде одговарајуће дизајнирана, израђена, одржавана и да се њоме управља на прописани начин;
- 5) лица која раде са животињама буду обучена за добробит животиња;
- 6) се превоз до места одредишта обавља без кашњења, а услови добробити животиња редовно проверавају и одржавају на одговарајући начин;
- 7) се животињама у току превоза обезбеди вода, храна и одмор, који квалитетом и количином одговарају њиховој врсти и величини;
- 8) се седативи не користе на животињама које се превозе, осим ако је то нужно потребно за обезбеђење добробити животиња уз ветеринарски надзор;
- 9) животињама буде обезбеђена довољна подна површина и висина, примерена њиховој величини и трајању путовања која је, у зависности од врсте превозног средства дата у Прилогу 2 - Минимална подна површина за превоз животиња, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 5.

Животиње су способне да поднесу путовање, у смислу члана 4. тачка

2) овог правилника, ако нису повређене или нису са тренутном физиолошком слабошћу или патолошким процесима, односно ако:

- 1) немају отворене ране или пролапсус;
- 2) могу самостално да се крећу, а да то не изазива бол и патњу;
- 3) је путовање краће од 100 km за прасад млађу од три недеље, јагњад млађу од седам дана, а телад млађу од 10 дана;
- 4) им рогови нису у басту;
- 5) су пси и мачке млађе од осам недеља у пратњи мајке;
- 6) су бремените женке код којих није прошло више од 90% гестационог периода или је од порођаја прошло више од недељу дана;
- 7) су новорођени сисари којима је зарастао пупак.

Изузетно од става 1. овог члана, животиње су способне да поднесу путовање ако су :

- 1) лако повређене или оболеле животиње, код којих превоз неће изазвати додатну патњу;
- 2) повређене или оболеле животиње, које се превозе у огледне или друге научне сврхе, ако је болест или повреда део истраживачког програма;
- 3) повређене или оболеле животиње које се превозе под надзором ветеринара ради лечења или након лечења или постављања дијагнозе, а код којих превоз не изазива додатни бол, патњу, страх и стрес.

Домаћи копитари млађи од четири месеца, телад млађа од 14 дана и свиње лакше од 10 kg способне су за дужи превоз само уз пратњу мајке.

Члан 6.

Животиње које се разболе или повреде током превоза, превозе се на начин да се одвајају од других животиња и добијају прву помоћ и одговарајући ветеринарски третман, а ако је неопходно подвргавају се принудном клању или лишавању живота на прописан начин.

Члан 7

Превоз превозним средством којим се превозе животиње обавља се на неки од начина:

- 1) из возила не испада нити цури храна, измет и отпаци;
- 2) пошилке животиња у току превоза не дођу у контакт са другим животињама нижег здравственог статуса;
- 3) су возила очишћена и дезинфикована одмах после сваког превоза и пре сваког новог утовара животиња;
- 4) се измет, храна и други отпаци уклањају у складу са прописом којим се уређује начин поступања са отпацама животињског порекла;
- 5) пратилац животиња у било које време током путовања има потпуне информације о организацији превоза;
- 6) превоз животиње прати документација прописана Законом о ветеринарству („Службени гласник РС” бр. 91/05 и 30/10) и Законом о добробити животиња („Службени гласник РС”, број 41/09).

Члан 8.

Приликом превоза у железничким вагонима и друмским превозним средством свакој животињи обезбеђује се довољно слободне подне површине и висине која одговара њиховој величини и трајању путовања, тако да могу да стоје у својој природној позицији и да могу да легну, осим ако технички протокол или посебни услови за добробит животиња захтевају другачије.

Како би се спречиле повреде узроковане наглим покретима, у возила се постављају преграде, којима се животиње деле у мање групе.

Прасићима лакшим од 10 kg, јагњадима лакшим од 20 kg, теладима млађим од шест месеци и ждребадима млађим од четири месеца треба обезбедити одговарајућу простирку или материјал, који добро апсорбује фецес и урин и који им пружа довољан комфор, зависно од врсте и броја животиња које се превозе, као и трајања путовања и временских прилика.

Члан 9.

Када се у току превоза железницом не превозе у индивидуалним боксевима, копитари се везују тако да буду окренути на исту страну железничког вагона или да гледају једни у друге, а ждребад и неприпитомљени копитари се не везују.

Велике животиње се утоварају на начин који омогућава пратиоцу да се креће између њих.

Приликом склапања воза или током било ког померања вагона предузимају се све мере предострожности како би се избегло ударање вагона у коме се налазе животиње.

Животиње се контролишу приликом сваког заустављања железничких вагона и при промени временских услова.

Члан 10.

Друмским возилом за превоз животиња управља се на начин којим се обезбеђује мирно убрзавање, успоравање и заустављање.

Животиње се контролишу приликом сваког заустављања возила и при промени временских услова.

Члан 11.

У средствима водног саобраћаја, осим трајекта, животиње се не превозе на отвореној палуби,

осим ако су у контејнерима који пружају одговарајућу заштиту од морске воде.

Утовар и истовар животиња на брод и са брода се обавља под надзором ветеринарског инспектора.

Залихе свеже воде, хране и одговарајуће простирке у количини довољној за потребе животиња које се превозе бродом, у зависности од дужине путовања и за случај кашњења, држе се одвојено и заштићено од морске воде.

Члан 12.

У бродовима намењеним за превоз животиња или бродовима намењеним за превоз контејнера са животињама, за путовања која трају дуже од 24 сата обезбеђује се минимална количина хране и воде по дану, увећана за 25%, као и додатне залихе простирке, хране и воде за три дана.

Минималне залихе хране и воде по дану у превозним средствима или средствима водног саобраћаја за превоз животиња у контејнерима дате су у Прилогу 3 - Минималне залихе хране и воде по дану, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 13.

Када се животиње превозе у друмским возилима или железничким вагонима на трајектима, посебно на отвореним палубама, обезбеђује се примерена вентилација за животиње током превоза.

Друмска возила или железнички вагони са животињама на трајекту се смештају на начин да животиње имају максималну корист од свежег морског ваздуха.

Пратиоцу животиња обезбеђује се приступ животињама, како би животиње могле да буду прегледане, збринуте, напојене и нахрањене током путовања.

Копитари, осим кобила са ждребадима превозе се у одвојеним боксевима када се возило утоварује на трајект.

У случајевима непредвиђених кашњења и другим случајевима када је то неопходно треба животиње се снабдевају свежеом водом и храном.

Члан 14.

Животиње се у превозним средствима ваздушног саобраћаја превозе у контејнерима који одговарају врсти животиње и који су конструисани тако да одговарају условима за превоз живих животиња

Капетан авиона се обавештава о врстама, положају и броју свих живих животиња које се укрцавају у авион, као и о свим мерама које се предузимају у току превоза тих животиња и другим подацима везаним за животиње.

Утовар животиње у авион врши се пред само полетање.

Пре полетања пратилац се информише о процедурама комуникације унутар авиона.

Члан 15.

Превоз животиња у контејнерима обавља се на начин да се ти контејнери држе усправно, а ударање и цимање своди се на најмању могућу меру.

Контејнери у којима се превозе животиње осигуравају се на начин да се спречи њихово померање приликом кретања возила, а када су тежи од 50 kg обезбеђује се да имају довољан број одговарајуће конструисаних и одржаваних сигурносних тачака које омогућавају да буду чврсто привезани за превозно средство на које се утоварају.

Члан 16.

Утовар и истовар животиња се врши на начин да им се не наносе повреде или патња.

Животиње се утоварају непосредно пре почетка путовања.

Приликом истовара животиње се не подижу повлачењем за главу, рокове, уши, ноге, реп или руно, нити на било који други начин који им може непотребно проузроковати бол, патњу или

повреде и обезбеђује се да се животиње не враћају уназад.

Када је то потребно, животиње се приликом истовара воде појединачно.

Приликом покретања, навођења и усмеравања, животиња се не удара јаким ударцима, нити се примењује притисак на осетљиве делове тела, реп животиња се не гњечи, не уврће и не ломи и животиње се не притискају за очи.

Покретање, навођење и усмеравање животиња може да се врши лаким ударцем, уз коришћење платна, заставица и пластичних лопатица.

Прибор који се користи за покретање животиња ради навођења и усмеравања може да се користи само у кратком временском периоду и не користи се у друге сврхе.

Приликом покретања животиња ради навођења и усмеравања, прибор за изазивање електрошокова може се употребити само за одрасла говеда и одрасле свиње које одбијају да се помере и ако испред тих говеда, односно свиња има довољно простора за кретање.

Примена електро-шокова може да се врши само на мишићима задњих ногу животиња, а електро-шокови не могу да трају дуже од две секунде и између њих се оставља довољно дуг период за реакцију животиње.

Коришћење прибора за електро-шокове се избегава увек када је то могуће.

Доласком у место одредишта, животиње се истоварају што је пре

могуће и обезбеђује им се довољна количина воде, а по потреби и хране и омогућава им се одмор.

Ако утовар или истовар траје више од четири сата, осим код живине, животињама се обезбеђују адекватни објекти за држање, храњење и напајање изван превозног средства, без везивања животиње, које се обавља под надзором и уз обезбеђивање добробити животиња током утовара и истовара.

Члан 17.

Животиња се утовара у превозно средство које је очишћено и дезинфиковано.

Утовар и истовар животиња се обавља помоћу прописане опреме.

Ручно подизање се врши када су животиње довољно мале и код младих животиња које могу имати потешкоћа у савладавању рампи.

Роба која се превози истим превозним средством као и животиње смешта се тако да животињама не изазове повреде, патњу или бол.

Када се животиње утоварају у контејнерима који се постављају један на други, предузимају се неопходне мере ради спречавања изливања фецеса и урина на животиње у доњим контејнерима, као и мере за осигурање стабилности и добре вентилираности контејнера.

Члан 18.

Са животињама се поступа нежно како би се смањила узнемиреност и животиње заштитиле од бола, стреса и повреда.

У циљу смањења стреса изазваног превозом, посебна пажња посвећује се одређеним категоријама животиња, као што су дивље животиње, које се пре пута прилагођавају превозном средству и навикавају на коришћење појилица у превозном средству.

Дивље животиње и остале животиње осим копитара, говеда, оваца, коза и свиња у превозу прати обавештење у коме се наводи да су животиње дивље, плашљиве или опасне, као и писано упутство о начину храњења, напајања и било каквој потребној посебној нези.

Женке у лактацији које не прате младунчад музу се у интервалима не дужим од 12 сати.

Члан 19.

Храњење, напајање и одмор животиња у току превоза обезбеђује се у одговарајућим временским интервалима, зависно од врсте животиње и њене старости.

Животиње се хране најмање на сваких 24 сата, а напајају најмање на сваких 12 сати, а ако је спољашња температура висока или се превозе младе животиње храњење и напајање врши се чешће.

Копитари се не превозе возилима на више нивоа, осим ако су животиње укрцане на најнижи ниво, а на вишем нивоу нема животиња, када се обезбеђује да одељак са животињама буде висок најмање 75 cm од висине гребена највише животиње.

Члан 20.

Животиње се током превоза раздвајају када постоји могућност да дође до повреда или мучења уколико су заједно.

Посебно се раздвајају:

- 1) различите врсте животиња;
- 2) животиње које се понашају непријатељски једна према другој;
- 3) животиње које се значајно разликују по величини и узрасту;
- 4) некастрирани одрасли нерастови и пастуви;
- 5) везане и невезане животиње;
- 6) животиње са роговима од животиња без рогова;
- 7) полно зрели мужјаци од женки.

Не раздвајају се женке са младима, животиње које су расле заједно и које су навикле једна на другу, а чије би раздвајање изазвало стрес.

Неприпитомљени копитари се не превозе у групама већим од четири животиње.

Члан 21.

Када животиње морају да се вежу, неопходно је да конопци, ужад и друга средства буду:

- 1) довољно јака како се не би прекинула током превоза;
- 2) довољно дугачка да омогуће животињама да по потреби легну и да несметано узимају храну и воду.

Потребно је да се елиминише свака опасност од дављења или повреда и да се омогући да животиње могу лако да се ослободе.

Животиње се не везују за рогове, парашке, главу, ноге, носну алку, нити им се ноге везују заједно, а теладима се не ставља брњица.
Копитари старији од осам месеци током превоза носе улар, осим неприпитомљених коња.

Члан 22.

У току превоза животињама се обезбеђује довољна залиха хране и храна се штити од лоших временских прилика, прашине, горива, издувних гасова, урина, фецеса и другог ђубрета.

Посебне хранилице се причвршћују за превозно средство како се у вожњи не би преврнуле.

Превозна средства и контејнери за поморски превоз опремају се довољном залихом воде.

Члан 23.

У току дужег превоза животиња друмским превозним средством и железницом храњење, напајање и одмор врши се у одговарајућим временским интервалима у зависности од врсте животиња, и то:

1) незалучена телад, јагњад, јарад, ждребад и прасад која се још увек хране млеком, после девет сати путовања одмарају се најмање један сат како би се нахранили и напојили и после тога могу да се превозе следећих девет часова;

2) свиње се превозе најдуже 24 сата, а током путовања обезбеђује им се сталан приступ води;

3) копитари се превозе најдуже 24 сата, а током путовања обезбеђује им се вода, а по потреби и храна сваких осам сати;

4) говеда, овце и козе после 14 сати путовања одмарају се најмање један сат, како би се напојили или по потреби нахранили, а након овог периода могу да се превозе следећих 14 сати. Када је то у интересу животиња најдуже време превоза из става 1. овог члана може се продужити највише за два сата, узимајући у обзир близину одредишног места.

После најдужег времена превоза из става 1. овог члана животиње се истоварују, хране, поје и одмарају најмање 24 сата.

Члан 24.

За живину и кунџе обезбеђују се довољне количине хране и воде за путовање, осим ако путовање траје краће од:

1) 12 сати, не рачунајући време утовара и истовара или

2) 24 сата за пилиће свих врста, ако се путовање заврши у року од 72 сата после излегања.

Пси и мачке се хране у интервалима од највише 24 сата, а поје у интервалима од највише осам сати, у складу са писаним упутством о начину храњења и напајања.

Остале врсте животиња се превозе у складу са писаним упутством о начину храњења и појења, зависно од врсте животиње и њених потреба.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Члан 25.

Даном почетка примене овог правилника престају да важе одредбе чл. 2 - 29. Правилника о начину утовара, претовара и истовара пошиљака животиња, производа, сировина и отпадака животињског порекла, условима које мора испуњавати превозно средство, хигијенско техничким условима које мора испуњавати пошиљка и обрасцу уверења о здравственом стању пошиљке („Службени лист СФРЈ”, број 69/90 и „Службени гласник РС”, бр. 73/10 - др. правилник и 31/11 - др. правилник).

Члан 26.

Овај правник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2012. године.

Број: 110-00-00007/2011-09

У Београду, 15. јуна 2011. године

МИНИСТАР

Душан Петровић

ПЛАН ПРЕВОЗА ЖИВОТИЊА

ДЕО I - ПЛАНИРАЊЕ ПРЕВОЗА

1.1. ОРГАНИЗАТОР (име и адреса)			1.2 Име лица задуженог за превоз	
			1.3. Телефон/факс	
2. УКУПНО ОЧЕКИВАНО ТРАЈАЊЕ ПРЕВОЗА (часови/дани)				
3.1 Место и земља ПОЛАСКА			4.1 Место и земља ОДРЕДИШТА	
3.2. Датум	3.3. Време	4.2. Датум	4.3. Време	3.2. Датум
5.1 Врста	5.2. Број животиња		5.3. Број(еви) ветеринарског(ких) уверења	
6. ЛИСТА ИСПЛАНИРАНОГ ОДМОРА, ТРАНСФЕРА ИЛИ МЕСТА ИЗЛАСКА				
6.1. Назив места у коме ће се животиње одмарати, пребацити (изузев места за излазак)	6.2. Долазак		6.3. Трајање (у часовима)	6.4. Име превозника и број дозволе (овлашћења) (ако се разликује од организатора)
	Датум	Време		
7. Као организатор, изјављујем да сам одговоран за организацију горе наведеног путовања и да сам применио одговарајуће мере у циљу заштите добробити животиња током читавог путовања				
8. Потпис организатора				

ДЕО II - МЕСТО ПОЛАСКА

1. ДРЖАЛАЦ у месту поласка – Име и адреса (уколико се разликује од организатора, наведеног у делу (I))		
2. Место и земља поласка		
3. Датум и време првог утовара животиња	4. Број утоварених животиња	5. Идентификација превозног средства
6. Као држалац животиња у месту поласка изјављујем да сам био присутан у време утовара животиња. По мом сазнању у време утовара, горе наведене животиње су биле припремљене за превоз, а опрема, процедуре и начин поступања са животињама су били у складу са Правилником о обрасцу и садржини плана превоза, као и начину превоза животиња којим се обезбеђује заштита живота и добробити животиња		
7. Потпис држаоца у месту поласка		
8. ДОДАТНЕ КОНТРОЛЕ ПРИЛИКОМ ПОЛАСКА		
9. ВЕТЕРИНАР у месту поласка (име и адреса)		
10. Као ветеринар изјављујем да сам прегледао животиње и одобрио утовар горе поменутих животиња. По мом сазнању у време поласка животиње су биле припремљене за превоз, а превозно средство и техничка исправност су у складу са одредба ма Правилника о условима у погледу превозних средстава у којима се превозе животиње („Службени гласник РС”, број 14/10)		
11. Потпис ВЕТЕРИНАРА		

ДЕО III - МЕСТО ОДРЕДИШТА

1. ДРЖАЛАЦ у месту одредишта/ОВЛАШЋЕНИ ВЕТЕРИНАР –Име и адреса ^(а)			
2. Место и земља одредишта/контролно место ^(а)		3. Датум и време прегледа	
4. ОБАВЉЕНИ ПРЕГЛЕД		5. РЕЗУЛТАТА ПРЕГЛЕДА	
		5.1. САГЛАСНОСТ	5.2. ОДСТУПАЊЕ
4.1. Превозник Број овлашћења ^(б)		†	†
4.2. Возач Број потврде о обучености		†	†
4.3. Превозно средство Идентификација ^(с)		†	†
4.4. Обезбеђени простор Просечна површина/животиње у m ²		†	†
4.5. Подаци из путног дневника и временска ограничења		†	†
4.6. Животиње (навести број сваке категорије животиња)			
Укупно прегледаних	Н Нису способне	М Мртве	П Способне
6. Као држалац животиња у одредишном месту/овлашћени ветеринар изјављујем да сам прегледао ову пошиљку животиња. По мом сазнању у време прегледа горе поменути налази су забележени. Свестан сам да надлежни орган мора бити информисан што је пре могуће о сваком одступању и сваки пут када се открије мртва животиња.			
7. Потпис држаоца у месту одредишта/овлашћеног ветеринара (са званичним печатом)			

^(а) Обрисати ако је означено.

^(б) Уколико се разликује од дела 1. ^(с) Уколико се разликује од дела 2.

ДЕО IV - ИЗЈАВА ПРЕВОЗНИКА

ИСПУЊАВА ВОЗАЧ ТОКОМ ПУТОВАЊА И МОРА СЕ ДАТИ НА УВИД НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ У МЕСТУ ПОЛАСКА						
МЕСЕЦ ДАНА ОД ДАТУМА ДОЛАСКА У ОДРЕДИШНО МЕСТО						
Постојећи план пута – одмарање, трансфер или место изласка						
Место и адреса	Долаза к		Полаза к		Трајање заустављања	Разлози
	Датум	Време	Датум	Време		
Разлози за било коју разлику између постојећег и предложеног плана путовања					Датум и време доласка у одредишно место	
Број повреда или смрти животиња током превоза и разлози						
ВОЗАЧ име и потпис			ПРЕВОЗНИК име, број овлашћења			
Као превозник, изјављујем да су горе наведени уласци исправни и да сам свестан да се било који инцидент, који доводи до смрти животиње мора пријавити надлежном органу у месту поласка						
Датум и место					Потпис превозника	

Копија овог извештаја о одступањима заједно са копијом из дела 1 путног плана мора бити предата ветеринарском инспектору или другом овлашћеном лицу

1. ИЗЈАВЉУЈЕ име, функција и адреса	
2. Место и земља где је уочено одступање	3. Датум и време када је уочено одступање
1. ВРСТА ОДСТУПАЊА	
4.1. Способност за превоз †	4.6. Обезбеђени простор †
4.2. Превозно средство †	4.7. Овлашћење превозника †
4.3. Превозна пракса †	4.8. Потврда о обучености возача †
4.4. Временска ограничења превоза †	4.9. Евиденција плана пута †
4.5. Додатне мере за дуга путовања †	4.10. Остало †
4.11. Запажања	
5. Изјављујем да сам прегледао пошиљку горе поменутих животиња и у овом извештају детаљно приказао одступања	
6. Датум и време изјаве ветеринарском инспектору/ овлашћеном лицу	7. Потпис подносиоца изјаве

МИНИМАЛНА ПОДНА ПОВРШИНА ЗА ПРЕВОЗ ЖИВОТИЊА

Превоз у железничким вагонима и друмским превозним средством

А. Копитари

одрасли коњи	1,75 m ²
млади коњи (6-12 месеци) (за путовање до 48 сати)	(0,7x2,5m)(*)
млади коњи (6-12 месеци) (за путовање дуже од 48 сати)	1,2 m ² (0,6x2m)
пони (нижи од 144 см)	2,4 m ² (1,2x2m)
ждребад (0-6 месеци)	1m ² (0,6x1,8m)
	1,4m ² (1x1,4m)

(*) стандардна коришћена ширина вагона 2m уколико је висина вагона до 2 m

Током дужег превоза ждребадима и младим коњима се мора пружити могућност да легну. Наведене бројке могу да варирају највише 10% за одрасле коње и поније, а максимум 20% за младе коње и ждребад. То зависи од тежине и висине животиње, физичке кондиције, временских прилика и дужине путовања.

Б. Говеда

Категорија	тежина (kg)	Површина у m ² /животињи
Мања телад	50	0,30-0,40
Телад средње величине	110	0,40-0,70
Тешка телад	200	0,70-0,95
Говеда средње величине	325	0,95-1,30
Тешка говеда	550	1,30-1,60
Веома тешка говеда	>700	>1,6

Наведене бројке могу варирати зависно не само од тежине и висине животиње, већ и физичке кондиције, временских прилика и дужине путовања.

В. Овце и козе

Категорија	а тежина (kg)	Површина у m ² /животињи
Стрижене овце	<55	0,20-0,30
	>55	>0,30
Нестрижене овце	<55	0,30-0,40
	>55	>0,40
Бремените овце	<55	0,40-0,50
	>55	>0,50
Козе	<35	0,20-0,30
	35-55	0,30-0,40
	>55	0,40-0,75
Бремените козе	<55	0,40-0,50
	>55	>0,50

Наведене бројке могу варирати, зависно од расе, величине, физичке кондиције, дужине руна, временских прилика и дужине путовања.

Код превоза у друмским превозним средствима јагњадима се мора обезбедити површина до 0,2 m² по јагњету.

Г. Свиње

Свињама се морају обезбедити услови у којима могу слободно да легну и стоје у природном положају.

Свињама тешким око 100 kg је потребно обезбедити густину популације не већу од 235 kg/m²

Ова минимална површина се може повећати зависно од врсте, величине и физичке кондиције свиња. Максимално повећање од 20% је потребно зависно од временских прилика.

Ваздушни транспорт

А. Копитари

Тежина у kg	м ² /животињ и
0-100	0,42
100-200	0,66
200-300	0,87
300-400	1,04
400-500	1,19
500-600	1,34
600-700	1,51
700-800	1,73

Б. Говеда

категорија	Процењена тежина (kg)	Површина у м ² /животињи
теляд	50	0,23
	70	0,28
говеда	300	0,84
	500	1,27

В. Овце и козе

Тежина у kg	м ² /животињ и
25	0,2
50	0,3
75	0,4

Г. Свиње

Тежина у kg	м ² /животињ и
15	0,13
25	0,15
50	0,35
100	0,51

Поморски превоз

А. Копитари

Тежина у kg	м ² /животињ и
200-300	0,90-1,175
300-400	1,175-1,45
400-500	1,45-1,725
500-600	1,725-2
600-700	2-2,25

Б. Говеда

Тежина у kg	м ² /животињ и
200-300	0,81-1,0575
300-400	1,0575-1,305
400-500	1,305-1,5525
500-600	1,5525-1,8
600-700	1,8-2,025

Бременитим женкама треба обезбедити 10% већу површину.

В. Овце и козе

Тежина у kg	м ² /животињ и
20-30	0,24-0,265
30-40	0,265-0,290
40-50	0,290-0,315
50-60	0,315-0,34
60-70	0,34-0,39

Г. Свиње

Тежина у kg	м ² /животињ и
10 или мање	0,20 0,28
20	0,37
45	0,60
70	0,85
100	0,95
140	1,10
180	1,50
270	

Д. Живина

Превоз живине у контејнерима

Категорија	Површина у cm ²
Једнодневно пиле	21-25 по билету
Живина изузев једнодневних пилића: тежина у kg	Површина у cm ² по kg
<1,6	180-200
1,6 до <3	160
3 до <5	115
>5	105

Ове бројке могу варирати зависно не само од тежине и величине, већ и физичке кондиције, временских прилика и дужине путовања.

МИНИМАЛНЕ ЗАЛИХЕ ХРАНЕ И ВОДЕ ПО ДАНУ

Табела 1

категорија	храна (у % живе масе животиње)		Свежа вода (литри по животињи) (*)
	храна за животиње	концентрирана храна	
говеда и копитари	2	1,6	45
овце	2	1,8	4
свиње	-	3	10

(*) Минималне залихе воде, наведене у колони 4 могу се за све врсте мењати и то залихама од 10% живе масе животиње.

Течна храна се може мењати концентрираном храном или обрнуто. Посебну пажњу треба посветити одређеним категоријама животиња и њиховим метаболичким потребама, како би се навикле на храну која им се нуди.